

Dierenarts Erna Post volgde vorig jaar cursus over inzet natuurlijke geneesmiddelen

'Boeren positiever over fytotherapie'

Elshof - „Als je als dierenarts niet openstaat voor natuurlijke geneesmiddelen, dan sluit je niet aan bij veehouders die ze inzetten om hun dieren gezond te houden.“ Erna Post, dierenarts bij de DAP Olst-Wijhe volgde een speciale pilotcursus voor 'fytotherapie' (kruidengeneeskunde). Volgende week start het PNV (Platform Natuurlijke Veehouderij) met een nieuwe training voor dierenartsen.

Post, sinds 1999 werkzaam voor melkveeouders in Salland, heeft de interesse voor fytotherapie (niet te verwarren met homeopathie) bij boeren en dierenartsen zien groeien.

„Wij leerden tijdens de opleiding in Utrecht destijds wel over antibiotica, maar niet over natuurlijke middelen. Eigenlijk is de inzet ervan vanaf 2006 enorm toegenomen toen antibiotica werd verboden als voederadditief. Het wordt sindsdien veel ingezet in de veeindustrie, inclusief honden- en kattenbrokken. Rond 2012, 2013 kwamen de problemen met resistentie en volgden de antibiotica-reductie- en bedrijfsgezondheidsplannen.“

Zelf kwam ze via een collegadierenarts in aanraking met het Platform Natuurlijke Veehouderij en ging in 2015 mee op studiereis naar India. „Verdiepen in dat onderwerp trok me wel. Het was in India heel anders. Die 'etno-veterinaire-practice' zoals ze dat noemden, hoort echt bij hun cultuur zoals vroeger bij ons. Laten ze niet dezelfde fout maken als wij, dachten we nog.“

Fytotherapie is geen homeopathie zoals soms wordt gedacht, legt Post uit. „Je gebruikt delen of hele planten voor genezing, maar nog meer voor preventie. Geen vervanging, maar wel een aanvulling die antibioticagebruik kan verminderen. Heeft een kalf longontsteking, dan gebruik je

Erna Post: „Als je fytotherapie niks vindt of er niks van weet als dierenarts, dan gaan bij de boer de luiken dicht.“

antibiotica. Zit zo'n kalf daar tegenaan, dan kun je een natuurlijk middel gebruiken zodat het dier meer weerstand krijgt en uit zichzelf geneest. Belangrijk is na-

Geen vervanging, maar wel aanvulling die antibioticagebruik kan verminderen

tuurlijk dat je er op tijd bij bent. De groeiende aandacht voor preventie bij diergezondheid in onze sector is goed voor de ontwikkeling van fytotherapie.“

Boeren, jong of oud, biologisch of gangbaar, groot of klein, staan er steeds positiever tegenover, merkt ze. „Dat verschilt wel per boer. De ene boer wil naar nul antibiotica, de ander kijkt per ziektegeval. Maar de interesse is er zeker en groeit. Ik vind het erg

leuk dat vooral ook boerinnen belangstelling tonen. Als Platform starten we met LTO deze winter cursussen voor veehouders.“

Dankzij de eerste pilotcursus voor dierenartsen vorig jaar heeft Erna Post haar kennis flink verrijkt. „Je krijgt ook een heel netwerk om kennis en ervaringen te delen. Je weet waar je de juiste informatie kunt vinden. Fytotherapie staat hier in de kinderschoenen, we moeten nog veel stappen zetten.“

„Als je als dierenarts openstaat voor natuurlijke middelen, kun je de veehouder beter adviseren. Als je het niks vindt of er niks van weet, dan gaan bij hem natuurlijk de luiken dicht. Andersom, als die kastdeurtjes opengaan, dan zie je soms hele series van de middeljes staan die meestal vrij op de markt te koop zijn. Slimme handelaren zijn in dat gat gesprongen, maar ik betwijfel soms of alles zo goed werkt zoals dat voorgespeld wordt. Met het

Platform pleit ik voor verantwoord gebruik.“

Kennis van planten en hun werking heeft voor een boer nog een voordeel. „Er moet meer kruidenrijk grasland komen. Je moet dan wel weten wat zo'n kruid doet. De zuivelsector wil graag die kruidrijke weilanden, maar weten ze wat elke soort doet?“

De tweede cursus 'Natuurlijke middelen in de dierenartspraktijk' voor dierenartsen begint vrijdag 20 september, wordt onder andere op locaties in Wageningen en Den Ham gehouden en informatie is op www.natuurlijkeveehouderij.nl te vinden. Informatie over nieuwe cursussen voor veehouders volgt binnenkort.

Tekst: Lauk Bouhuijzen
Beeld: Susan Rexwinkel

Wilt u reageren?
redactie@agrio.nl of
tel. 0314 - 62 64 38

Stöppelhaene Symposium 'Boeren en de ruimte – Kringlopen tot op Mars'

'Kringlooplandbouw moet echt van onderaf komen'

Raalte - „Kringlooplandbouw moet echt van onderaf komen en niet door de overheid opgelegd worden. En omdat deze uitdaging zo complex is, moeten boeren samenwerken met andere sectoren.“ Angelo Vermeulen, bioloog en ruimtevaartonderzoeker, zei dat op het jaarlijkse Stöppelhaene Symposium 'Boeren en de ruimte – Kringlopen tot op Mars'.

Voor een reis naar Mars van een half jaar zouden zes astronauten zo'n 32 ton aan voedsel nodig hebben met daarnaast veel water. „Dat is natuurlijk veel te veel, nog afgezien van een verblijf op Mars zelf. Daarom is in de ruimtevaart

een zo efficiënt mogelijk gebruik van grondstoffen enorm belangrijk“, vertelde Vermeulen, die onder meer voor de NASA werkte. De lessen vanuit de ruimtevaart zijn volgens hem heel nuttig voor LNV-minister Schoutens gewenste kringlooplandbouw. „Het moet bottom up komen, want de uitdaging is veel te complex om dat van bovenaf op te leggen. Meerdere partijen moeten delen van het probleem oplossen en de resultaten samenvoegen. Wat dat oplevert, is niet te voorspellen, maar je moet je wel richten op een stip aan de horizon.“

Vermeulen deed zelf mee aan een proef waarbij een groep mensen zich zonder enige hulp van anderen moest zien te redden in een afgesloten onderkomen. „De lessen die we daaruit trokken, zijn duidelijk. Zoek een groep men-

sen uit heel verschillende sectoren. Laat iedereen een bijdrage leveren en voorkom haantjesgedrag. Ga niet eindeloos vergaderen, maar ga aan de slag. Wees niet bang als er eens iets mislukt.“ Met die ruimtevaartlessen van Vermeulen kon Martin Scholten, directielid van Wageningen University & Research voor Animal Sciences en Livestock Research, goed leven. „Bij kringlooplandbouw moet je de krachten bundelen en verbinding zoeken als landbouw. Dat betekent nieuwe coalities van producent en consument en voedsel met een goed verhaal. We moeten niet denken in stikstof en fosfaat zoals nu, maar in biomassa en de kwaliteit daarvan. Aan varkensmest van slechte kwaliteit heb je weinig. Hoogwaardige mest kun je wel goed gebruiken. Bij kring-

looplandbouw wordt vaak gedacht aan niet-intensief, veel arbeid en non-technologisch. Ik denk dat we de steun van precisie-eco-technologie hard nodig hebben.“

Dennis Melenhorst, de VVD-veehouder voor AgroFood uit Raalte, sloot af met een waarschuwing. „Het kan niet zo zijn dat we agrarische ondernemers confronteren met een grote opgave, maar met zijn allen over een paar jaar terugkijken en zien dat we de helft van een sector zijn kwijtgeraakt. Met alle sociaal-maatschappelijke, economische én landschappelijke gevolgen. Een gezond economisch perspectief is daarom een cruciale voorwaarde om de stap naar kringlooplandbouw te kunnen maken.“

Tekst: Lauk Bouhuijzen

Noordoost-Twente Windmolens

Overijssel staat open voor windmolens in Noordoost-Twente. Voorwaarde is dat er rekening wordt gehouden met de ruimtelijke en landschappelijke kwaliteiten in het gebied, draagvlak en participatie. Gedeputeerde Tijs de Bree (Energie) stelde dat tijdens een werkbezoek. Tot nu toe was de provincie tegen plaatsing in het Nationaal Landschap Noordoost-Twente met de vier gemeenten Oldenzaal, Losser, Tubbergen en Dinkelland.

Deventer Duizendknoop

Deventer is begonnen met een proef om snoeiresten van de Japanse duizendknoop te voeren aan varkens. Via LTO Salland zijn boeren benaderd. Varkenshouder Erik Stegink van Piggy's Palace in Bathmen (ook raadslid voor Gemeentebelang in Deventer) doet mee aan de proef. Als de varkens de Japanse duizendknoop willen vreten, zal bekeken worden of dit op grotere schaal toegepast kan worden.

Raalte NK Stokdorsen

De groep De Vlegelgrietjes uit Woudenberg (UT) heeft het NK Stokdorsen gewonnen. Deze vrouwengroep bleek van de twaalf deelnemende teams, voor het merendeel bestaande uit mannen, uit onder andere Overijssel en Gelderland, het best in het handmatig dorsen van de rogge. Dagvoorzitter Theo Ogink was tevreden over de wedstrijden tijdens de Boerendag van het Sallandse oogstfeest Stöppelhaene in Raalte.

Lettele LTO-regiobestuur

Nicole Koks, oud-voorzitter van het OAJK (Overijssels Agrarisch Jongeren Kontakt) uit Lettele, is benoemd tot bestuurslid van LTO Noord regio Oost. Ze was vijf jaar voorzitter van het OAJK en werd begin dit jaar opgevolgd door Christian Muilerman uit Oxe bij Deventer. Ze wil zich in haar nieuwe bestuursfunctie onder meer inzetten voor een goede overname van familiebedrijven. Voorzitter Ben Haarman uit Raalte is voor drie jaar herbenoemd.

Wierden Training

Hogekamp Agrarische Coaching in Wierden krijgt een tweede tak: Hogekamp Agrarische Training. Dit bedrijf richt zich op adviseurs als dierenartsen, voedingspecialisten, accountmanagers en accountants in de agrarische sector. Volgens Paulien Hogekamp verlangt de moderne boer meer dan alleen inhoudelijke kennis van adviseurs.

Lees meer
nieuws op
Vee-en-gewas.nl